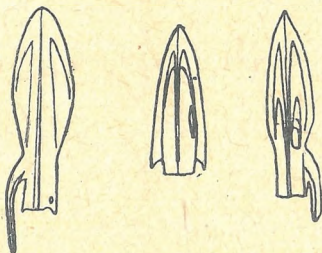

Ujabb szkita leletek Magyarlapádról

Írta: Dr. SZÉKELY ZOLTÁN

Becsey Pál főtanfelügyelő 1949. év őszén 3 drb. bronznyílhegyet s egy kovapengét adományozott a *sepsiszentgyörgyi múzeum* gyűjteményének. Ezeket a nyílhegyeket s a kovapengét 1940 előtt, amikor még a nagyenyedi ref. kollégium tanára volt, akkor kapta egyik tanítványától, akinek a nevét elfelejtette. A nyílhegyek Magyarlapádon, Enyed-rajon (*Lopadea Ungurească*) kerültek elő, azonban semmi közelebbit nem tud a lelet előfordulási körülményeiről.

A nyílhegyek leírása: 1. Levélalakú, kétélű, szakás bronznyílhegy. A szakával szemközti oldalon, közvetlenül a perem szélén, a nyilvesszőre való megerősítésre szolgáló lyuk van. Hossza: 3,8 cm. A köpülyuk kerek átmetszetű, befelé szűkül. — 2. Háromélű, köpüs bronznyílhegy, hossza: 2,8 cm. — 3. Háromélű, köpüs, szakás bronznyílhegy, a köpü a szakánál

1. kép.

át van törve. Hosszúsága: 3,5 cm. (A két háromélű nyílhegynél ovális lyukat találunk. (Ltsz. 11.912—11.914.) A kovapenge egyik vége fogószerűleg van kiképezve, a másik vége le van törve. Nagysága: 5,5 cm. (1. kép.)

A nyílhegyekre a legpontosabb analógiát a *Nagyenyeden* és környékén felszínre került szkita sírok mellékletei között találunk. A háromélű szakás nyílhegynek pontos mása a nagyenyedi *Czinege* dombon előkerült szkita sír 1., 4. sz. nyílcsúcsa¹; a levélalakú (1. kép) nyílhegynek az 5., 6., 7. sz. felel meg². A háromélű szaka nélküli nyílhegynek analógiáját ugyancsak *Nagyenyeden* a *Kakasdombon* előkerült szkita sír 2—5. sz. mellékletei között szereplő nyílhegyek között találjuk meg³.

¹ Herepei K.: A Nagy-Enyedi Múzeum némely régiségeiről. Arch. Ért. Uj folyam XVII. 1897. 64, 4. ábra.

² U. az.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy a felsorolt három bronznyílhegy egy szkita sír mellékletei közül kerültek ki s annak csak egy kis részét képezik. A többi mellékletekről nincs semmiféle tudomásunk. Már Roska Márton megállapítja, — *Magyarlapádon* előkerült szkita karperecrészletből ítélve, — hogy *Magyarlapádon* is szkitakori lelőhellyel kell számolnunk⁴. Ez az újabb lelet csak megerősíti azt a tényt, hogy *Magyarlapád* is a szkitakori lelőhelyek csoportjába tartozik. A kovapenge valószínűleg valamelyik magyarlapádi őskori telep anyagából származik s nem tartozik a szkita emlékanyag körébe.

³ Roska M.: Újabb skytha leletek Nagyenyedről. Dolg. V. 1914. 13.

⁴ V. ö. Roska M.: Skytha sírok Piskiről. Dolg. IV. 1913. 238, 4. jegyzet, Dolg. V. 1914. 14, 2. jegyzet, Erdély Régészeti Repertórium I. 1942. 133.

Auszug.

Aus dem Dorfe „Magyarlapád“ kam in dem Besitz des Museums 3 Bronzene Pfeilspitzen Skitischer-abstammung die den Beweis erbringen dass hier eine Skitische-Siedlung oder Bestattungsort sich befunden hat.